

**UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE “VICTOR BABEȘ”
TIMIȘOARA
ȘCOALA DOCTORALĂ
DOMENIU: MEDICINĂ DENTARĂ**

MEMORIU ȘTIINȚIFIC

ADRIAN JANTEA

**Coordonator:
PROF. UNIV. DR. LILIANA POROJAN**

**Timișoara
2025**

MEMORIU ȘTIINȚIFIC

Tema tezei de doctorat, intitulată **“Ceramic Restorations in the Anterior Region: Indications, Limitations, Clinical Performance, and Patient Satisfaction”**, a fost aleasă ca răspuns la nevoia tot mai mare de tratamente protetice care să fie nu doar funcționale și durabile, ci și estetice și cât mai puțin invazive. Restaurările ceramice în zona anterioară au un rol central, deoarece influențează direct aspectul fizionomic, încrederea în sine și modul în care pacientul se raportează la ceilalți. Dincolo de componenta medicală, aceste tratamente au o încărcătură psihosocială puternică, fiind strâns legate de calitatea vieții. În literatura de specialitate existau puține studii care să ofere date clare despre performanța pe termen lung a fațetelor feldspatice sau a restaurărilor din disilicat de litiu, iar satisfacția pacienților era adesea tratată superficial, fără o evaluare detaliată. Pornind de la aceste lipsuri, cercetarea mea doctorală a urmărit să aducă dovezi clinice solide, prin studii longitudinale și retrospective, dar și prin analiza unor cazuri complexe, astfel încât să fie integrate atât criteriile obiective de succes, cât și percepția subiectivă a pacienților.

LISTA LUCRĂRILOR ȘTIINȚIFICE:

1. **Jantea A**, Mihali SG, Lolos D, Tudor A, Oancea R, Porojan L. Immediate Patient Satisfaction with Dental Esthetics After Endodontic and Prosthodontic Treatment of Dental Dyschromia. *Dentistry Journal*. 2025;13(1):44. (PubMed, IF: 2.5).
2. **Jantea A**, Mihali SG, Porojan L, Lolos D, Tudor A, Mitariu M. Long-Term Clinical Outcomes of Prep Versus No-Prep Feldspathic Veneers: A 10-Year Comparative Study. *Rom J Oral Rehabil*. 2024;16(4):694-704. (IF: 0.6).
3. **Jantea A**, Bratu DC, Lolos D, Tudor A, Bratu RC, Mihali SG. Clinical Evaluation of Post-Orthodontic Stabilization in Anterior Teeth Using an Esthetic Full-Contour Lithium Disilicate Retainer and Layered Lithium Disilicate Restorations. *Rom J Oral Rehabil*. 2024;16(3):512-521. (IF: 0.6).
4. **Jantea A**, Mihali SG, Lolos D, Mitariu L, Mitariu M, Popa D, Oancea R, Porojan L. Achieving a Lighter Shade: Adjusting the Color of Layered Lithium Disilicate Fixed Dental Restorations with Feldspathic Ceramic Veneers. *Medicine in Evolution*. 2024;30(4):637-643. (BDI).

5. **Jantea A**, Lolos D, Dinu S, Porojan L, Mitariu L, Mitariu M, et al. Expanding the Limits: Successful Anterior Rehabilitation with Feldspathic Veneers Beyond Conventional Guidelines. *Medicine in Evolution*. 2024;30(3):458–466. (BDI).

Evoluția cercetării doctorale pe care am desfășurat-o s-a construit treptat, pornind de la observațiile din practica clinică și de la întrebările ridicate de pacienți cu privire la rezultatele tratamentelor estetice. Alegerea temei a venit din dorința de a aduce claritate într-un domeniu în care satisfacția pacientului nu se suprapune întotdeauna cu parametrii obiectivi ai succesului restaurărilor dentare. Restaurările ceramice în zona anterioară reprezintă o provocare aparte: sunt vizibile imediat, au un rol direct în expresivitate și comunicare și influențează în mod decisiv percepția socială și psihologică a individului. Din acest motiv, am considerat esențial ca evaluarea lor să nu se limiteze doar la performanța clinică și mecanică, ci să includă și impactul imediat asupra pacientului.

Prima etapă a cercetării a avut ca obiectiv analiza satisfacției imediate a pacienților cu dinți discromici, tratați printr-un protocol interdisciplinar. Aceștia au beneficiat mai întâi de tratamente endodontice corective, urmate de reabilitare protetică prin restaurări integral ceramice. Am ales această categorie de pacienți pentru că reprezintă una dintre cele mai frecvente și sensibile situații clinice, în care disconfortul estetic este trăit intens, iar așteptările sunt deosebit de ridicate. Articolul rezultat, publicat în *Dentistry Journal* (Basel), revistă internațională indexată PubMed (IF 2.5), cu titlul **“Immediate Patient Satisfaction with Dental Esthetics After Endodontic and Prosthodontic Treatment of Dental Dyschromia”**, a constituit prima confirmare a relevanței și validității științifice a direcției de cercetare.

Rezultatele au arătat o îmbunătățire estetică semnificativă resimțită imediat de pacienți, ceea ce a dus la creșterea complianței și la o acceptare mai ușoară a tratamentului. Am observat că satisfacția pacientului joacă un rol esențial pentru succesul pe termen lung: un pacient mulțumit este mai motivat să respecte igiena, să urmeze recomandările post-tratament și să aibă încredere în planul terapeutic propus. Această etapă a demonstrat că succesul clinic nu poate fi evaluat doar prin absența complicațiilor sau prin longevitatea restaurărilor, ci trebuie raportat și la percepția subiectivă a pacientului, o dimensiune dificil de cuantificat, dar de o importanță incontestabilă în stomatologia estetică.

Prin includerea satisfacției imediate ca variabilă de cercetare, această lucrare a pus bazele unui cadru conceptual mai larg, în care tratamentul estetic este evaluat nu doar prin criterii clinice și biologice, ci și prin prisma impactului psihosocial. Această perspectivă a oferit punctul de plecare pentru etapele ulterioare, care au vizat analiza performanței clinice pe termen lung și extinderea indicațiilor restaurărilor ceramice la cazuri complexe. În acest fel, prima etapă a cercetării doctorale a arătat că stomatologia modernă trebuie să integreze constant și perspectiva pacientului, nu doar a clinicianului, în definirea succesului terapeutic.

A doua etapă a cercetării doctorale a fost dedicată analizei comparative pe termen lung a două tipuri de restaurări ceramice care au generat multe controverse în literatura de specialitate: fațetele feldspatice cu preparare minimă și cele aplicate fără nicio preparare dentară. Alegerea acestei direcții a pornit de la debaterile persistente dintre susținătorii abordării minim invazive și cei care consideră că lipsa preparării poate compromite rezistența și longevitatea pe termen lung. În practica de zi cu zi, aceste controverse se reflectă direct în recomandările făcute pacienților, ceea ce poate genera confuzie atunci când opiniile medicilor diferă pentru aceeași situație clinică. Din această perspectivă, am considerat esențial să aduc date științifice solide, obținute dintr-un studiu clinic longitudinal, capabil să ofere răspunsuri clare la întrebările existente.

Studiul a fost conceput ca o analiză retrospectivă comparativă, desfășurată pe parcursul a zece ani, având ca obiectiv nu doar evaluarea ratelor de supraviețuire, ci și analiza complicațiilor apărute și a gradului de satisfacție raportat de pacienți. Articolul rezultat, publicat în *Romanian Journal of Oral Rehabilitation* sub titlul **“Long-Term Clinical Outcomes of Prep Versus No-Prep Feldspathic Veneers: A 10-Year Comparative Study”**, a adus o contribuție semnificativă atât la nivel național, cât și internațional. Rezultatele au demonstrat că, atunci când cazurile sunt selectate corect, fațetele no-prep pot oferi performanțe similare celor realizate prin preparare minimă, având o rată de supraviețuire apropiată și o incidență scăzută a complicațiilor.

O concluzie importantă desprinsă din această cercetare a fost aceea că succesul nu depinde exclusiv de tehnica de preparare, ci de o selecție atentă a cazului, de respectarea indicațiilor clinice și de calitatea procesului de laborator. Studiul a arătat că, în situațiile cu spațiu suficient și cu un aliniament favorabil, fațetele no-prep pot fi o opțiune sigură și estetică, cu avantajul conservării suplimentare a țesutului dentar. În schimb, în cazurile complexe, cu malpoziții sau necesități estetice ridicate, prepararea

controlată a oferit rezultate mai bune, confirmând că fiecare tehnică are propriile indicații precise. Această etapă a avut un rol central în cadrul tezei, pentru că a consolidat ideea că filosofia minim invazivă trebuie aplicată judicios, adaptată la fiecare context clinic. Prin perioada extinsă de urmărire și prin volumul de cazuri analizate, cercetarea a furnizat dovezi obiective care susțin atât utilizarea fațetelor no-prep, cât și necesitatea preparării în situațiile dificile. În evoluția tezei, această etapă a reprezentat un moment de echilibru, contribuind la formularea unei viziuni clare și fundamentate pe dovezi asupra restaurărilor feldspatice.

Un pas important în continuarea cercetării doctorale a fost extinderea investigației către utilizarea materialelor ceramice în stabilizarea post-ortodontică. În mod tradițional, conțințurile folosite după tratamentul ortodontic erau realizate din materiale compozite sau metalice, eficiente din punct de vedere mecanic, dar cu dezavantaje semnificative pe plan estetic și biologic. Mi-am propus să explorez dacă ceramica modernă, în special disilicatul de litiu, ar putea fi integrată într-un astfel de protocol, având în vedere rezistența sa crescută, transluciditatea naturală și biocompatibilitatea recunoscută.

Articolul rezultat din această etapă a fost publicat în *Romanian Journal of Oral Rehabilitation*, sub titlul **“Clinical Evaluation of Post-Orthodontic Stabilization in Anterior Teeth Using an Esthetic Full-Contour Lithium Disilicate Retainer and Layered Lithium Disilicate Restorations”**. Studiul a fost conceput ca o evaluare clinică a eficienței și stabilității pe termen mediu a unor conțințuri integrale ceramice, utilizate împreună cu restaurări din disilicat de litiu, la pacienți care finalizaseră tratamentul ortodontic.

Rezultatele au demonstrat că folosirea disilicatlui de litiu în acest scop reprezintă o alternativă viabilă și predictibilă, oferind nu doar stabilitate funcțională, ci și o estetică superioară soluțiilor convenționale. Pacienții au raportat un grad crescut de satisfacție, apreciind aspectul natural și discret al materialului, care nu afecta vizual zona anterioară. Din punct de vedere clinic, retențiile s-au dovedit rezistente la solicitările funcționale uzuale, confirmând că disilicatul de litiu își păstrează durabilitatea chiar și în aplicații în care cerințele mecanice sunt ridicate.

Această etapă a avut o valoare aparte pentru teză, întrucât a arătat că materialele ceramice moderne pot depăși rolul lor strict estetic și pot fi integrate în soluții funcționale. Cercetarea a deschis astfel o perspectivă interdisciplinară, situând ceramica la intersecția dintre ortodonție și protetică și oferind pacienților posibilitatea

unui tratament complet estetic, de la alinierea dentară până la stabilizarea rezultatelor. În acest fel, lucrarea a întărit direcția generală a cercetării doctorale, confirmând că restaurările ceramice trebuie evaluate nu doar prin prisma longevității estetice, ci și a capacității lor de a răspunde cerințelor funcționale și psihosociale.

O altă etapă importantă a cercetării doctorale a abordat problematica adaptării cromatice a restaurărilor integral ceramice, o provocare frecvent întâlnită în practica de zi cu zi, mai ales în regiunea anterioară. Chiar dacă sistemele ceramice moderne oferă o paletă largă de nuanțe, nu întotdeauna culoarea finală corespunde perfect așteptărilor pacientului. În aceste situații, se poate instala insatisfacția, ceea ce impune găsirea unor soluții flexibile și predictibile. Din acest motiv, am investigat o tehnică inovatoare prin care restaurările stratificate din disilicat de litiu pot fi ajustate cromatic prin aplicarea unor fațete feldspatice extrem de subțiri, suprapuse pe restaurarea existentă, ceea ce conferă un plus de versatilitate și rafinament estetic.

Articolul rezultat, publicat în revista *Medicine in Evolution*, sub titlul **“Achieving a Lighter Shade: Adjusting the Color of Layered Lithium Disilicate Fixed Dental Restorations with Feldspathic Ceramic Veneers”**, a urmărit modul în care această tehnică poate modifica nuanța restaurărilor din disilicat de litiu și poate aduce rezultatul mai aproape de dorințele pacientului. Rezultatele au confirmat ipoteza inițială: prin suprapunerea acestor fațete feldspatice, culoarea restaurărilor a putut fi ajustată într-un mod controlat și predictibil, fără a compromite rezistența disilicatului de litiu.

Pacienții incluși în studiu au raportat un nivel ridicat de satisfacție, mai ales datorită faptului că ajustarea s-a putut realiza fără a fi nevoie de refacerea completă a restaurării, ceea ce a redus costurile și timpul de tratament. Din perspectivă clinică, soluția s-a dovedit utilă nu doar în corectarea discrepanțelor cromatice minore, ci și în cazurile mai complexe, unde a fost necesară o armonizare subtilă a nuanței cu restul dentiției. Această etapă a adus o contribuție importantă la construcția tezei doctorale, subliniind faptul că restaurările ceramice nu trebuie privite ca soluții rigide, ci ca tratamente flexibile, adaptabile și personalizabile, capabile să răspundă particularităților fiecărui pacient. Prin caracterul său inovator, studiul a completat direcția generală a cercetării, demonstrând că succesul restaurărilor depinde în mare măsură de estetica individualizată și de modul în care aceasta se reflectă în gradul de satisfacție al pacienților. Totodată, cercetarea a evidențiat că interdisciplinaritatea și utilizarea creativă a materialelor moderne pot genera soluții originale, cu aplicabilitate imediată în practica stomatologică.

Ultima etapă integrată în cadrul tezei a avut ca obiectiv explorarea posibilității de a extinde aplicabilitatea fațetelor feldspatice dincolo de indicațiile convenționale, în situații clinice considerate dificile sau chiar contraindicate. În practica curentă apar frecvent pacienți care solicită soluții estetice minim invazive, chiar și atunci când prezintă disarmonii dentare, uzuri accentuate sau defecte structurale ce depășesc limitele tradiționale ale fațetelor. Scopul a fost de a demonstra că, prin planificare atentă și execuție riguroasă, aceste limite pot fi depășite, iar pacienții pot beneficia de tratamente eficiente și estetice, fără a recurge la soluții mai invazive.

Articolul rezultat, publicat în revista *Medicine in Evolution*, sub titlul **“Expanding the Limits: Successful Anterior Rehabilitation with Feldspathic Veneers Beyond Conventional Guidelines”**, a documentat o serie de cazuri reprezentative, în care fațetele feldspatice au fost aplicate cu succes în contexte neobișnuite. Printre acestea s-au numărat dinți cu morfologie atipică, defecte structurale sau poziții dentare care, teoretic, ar fi necesitat tratamente protetice mai agresive. Aplicarea fațetelor a permis nu doar corectarea problemelor estetice, ci și restabilirea funcționalității și a integrării armonioase în ansamblul arcadelor dentare.

Rezultatele au arătat că, atunci când indicațiile sunt adaptate inteligent și tehnica de lucru este atent controlată, fațetele feldspatice își dovedesc eficiența chiar și în afara ghidurilor convenționale. Pacienții incluși în studiu au raportat un nivel ridicat de satisfacție, atât estetic, cât și funcțional, confirmând că restaurările minim invazive pot reprezenta o opțiune de primă alegere și în cazurile de limită. Experiența acumulată a demonstrat că abordările flexibile, bazate pe expertiza clinicianului, pot oferi rezultate comparabile cu tratamentele mai invazive, dar cu avantajul conservării unei cantități superioare de țesut dentar.

Această ultimă etapă a completat firesc întregul parcurs al cercetării doctorale, ilustrând potențialul fațetelor feldspatice nu doar în cazuri ideale, ci și în situații clinice dificile. Studiul a consolidat mesajul central al tezei: succesul restaurărilor ceramice anterioare nu depinde de aplicarea strictă a ghidurilor, ci de capacitatea clinicianului de a adapta materialele și tehnicile la particularitățile fiecărui pacient, respectând în același timp principiul minimului sacrificiu tisular.

În concluzie, această etapă a demonstrat că restaurările ceramice moderne pot depăși limitele teoretice atunci când sunt utilizate cu discernământ și într-un cadru interdisciplinar solid fundamentat.

APRECIEREA CONDUCĂTORULUI DE DOCTORAT:

În calitate de conducător științific al acestei teze de doctorat, consider că lucrarea realizată de Dr. Adrian Jantea aduce o contribuție semnificativă la literatura de specialitate prin date originale privind performanța pe termen lung a restaurărilor ceramice anterioare, dar și prin integrarea dimensiunii subiective a satisfacției pacientului. Teza evidențiază o abordare complexă, care îmbină rigoarea clinică cu analiza psihosocială, aspect rar întâlnit în literatura de profil. Doctorandul a demonstrat capacitatea de a desfășura o activitate de cercetare riguroasă și inovatoare, cu rezultate relevante atât pentru practica stomatologică modernă, cât și pentru dezvoltarea conceptului de medicină centrată pe pacient. Publicațiile științifice în revistele cotate ISI și indexate BDI reprezintă o certificare a calității științifice a studiilor incluse în teză.

Conducător științific,

Prof. Univ. Dr. Liliana Porojan

Doctorand,

Asist. Univ. Dr. Adrian Jantea